

Klaudija Sedar ***Gorička Mariška***

Še preden je bilo Prekmurje priključeno k ozemlju današnje Slovenije in speljana povezava čez Muro, je mobilnost med Mursko Soboto in Hodošem omogočala parna lokomotiva, ki so jo zaradi potovanja po goričkih krajih poimenovali Gorička Mariška. Gradnjo železniške proge, ki je trajala od spomladi 1905 do jeseni 1906 je omogočila Ogrska jugozahodna krajevna železnica d.d. z namenom, da poveže Slovensko krajino z Budimpešto in seveda prodre z izvozom blaga na trg tudi izven Ogrske. Proga Murska Sobota – Hodoš je bila v uporabi od 26. junija 1907 pa vse do 31. maja 1968, a je Gorička Mariška še zadnjič svoje potnike popeljala 31. decembra 1968. V letu 2018 mineva tako 50 let, odkar je lokomotiva zadnjič peljala po svoji progi.

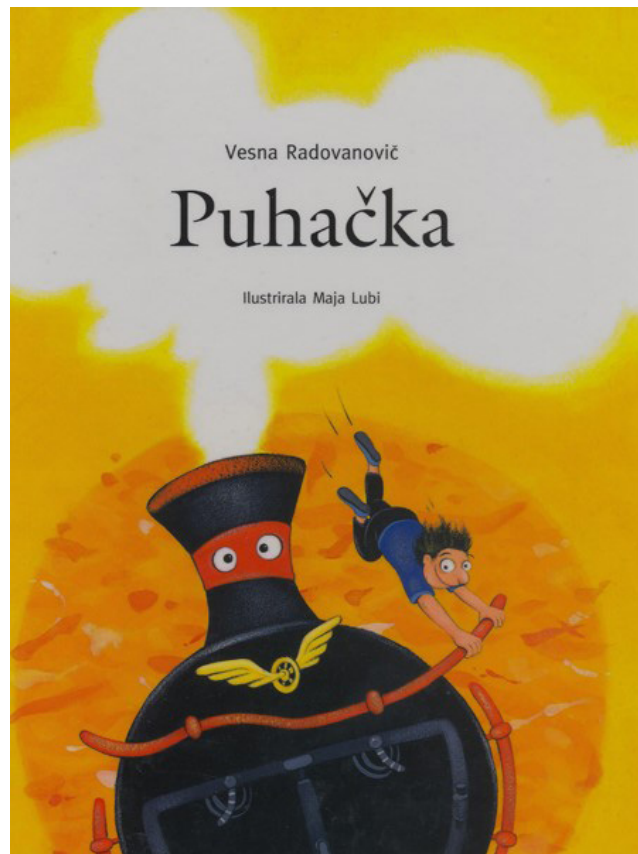
Po podatkih je promet na tej progi od leta 1919 potekal trikrat tedensko, ob ponedeljkih, sredah in sobotah, Mariška pa se je ustavljala na postajališčih Puconci, Vaneča, Moščanci, Mačkovci, Stanjevci, Petrovci, Šalovci in Hodoš. Vlak je z Goriškega pripeljal okrog 6.30, ob 10. uri se

je vračal na Hodoš, od tam je proti Murski Soboti odpeljal okrog poldneva, ob 14.15 je bil spet na Hodošu, se ob 17. uri vračal v Mursko Soboto in od tam nazadnje odpeljal ob 19.30. Z njim so se vozili v glavnem šolarji, delavci in vajenci, tako je dnevno prevozil tudi po 600 potnikov. Navadno je imel od 4 do 6 vagonov, h katerim je bil priključen še službeni vagon, namenjen prevozu prtljage. Na začetni in končni postaji sta bila t. i. napajalnika za vodo, saj je lokomotiva trošila veliko vode, zalogovnik premoga pa je bil v zadnjem delu lokomotive. Lokomotiva s paro in premogom je potovala počasi, kakšnih 25 kilometrov na uro, vendar pa je bila kljub temu legendarna, na katero marsikoga vežejo nepozabni spomini. Posebno doživetje pa je bila zagotovo za otroke. Da pa bi jo lahko podoživeli tudi tisti, ki jo lahko danes le opazujejo na železniški postaji v Murski Soboti, kjer stoji od leta 1977, je knjižničarka, pravljičarka in pisateljica Vesna Radovanovič spomine na vožnjo z Goričko Mariško do postaje v Moščancih doživeto opisala v slikanici Puhačka:

Gorička Mariška, šestdeseta leta 20. stoletja (Foto: Jože Kološa-Kološ)

»V vasi Pečarovci sem doživljala svoje najlepše predšolske dneve in kasneje tudi počitnice. In tja sem se peljala z vlakom, z vlakom, ki je puhal dim s parno lokomotivo, s trdimi lesenimi sedeži, z iskrami, ki so švigale mimo oken in nisem smela gledati ven, da mi ne bi kakšna priletela v oko ...«

Literatura:

Radovanovič, V. *Puhačka* [ilustr. Maja Lubi]. Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2007.

Huber, I. »Gorička Mariška«. V: Luthar, O. (ur.). *Prekmurje za radovedneže in ljubitelje*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2010, str. 139-140.

Rous, S. Gorička Mariška. *Zbornik soboškega muzeja 5* [ur. Janez Ba-lažic; Metka Fujs]. Murska Sobota: Pokrajinski muzej Murska Sobota, 1998, str. 167-180.